

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОСНОВА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

С.А. Бондаренко, к.е.н.

Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України

Інноваційний розвиток промислового підприємства є результатом інноваційної діяльності, яку можна представити як сукупність інноваційних процесів, в основі чого лежать нововведення (інновації). Інноваційна діяльність передбачає пошук, спрямований на вдосконалення старих технологій або розробку нових. З одного боку, проходить процес оновлення технологій, що є процесом «творчого руйнування» старих стереотипів, а з іншого боку – технологічного розвитку характеризується кумулятивним ефектом.

У сучасній економічній науці прийнято не ототожнювати поняття нововведень та інновацій [1]. Для отримання очікуваного ефекту важливим є завершення інноваційної діяльності продовження дифузії інновацій. Установлено, що нововведення й інновації мають різні життєві цикли. Так, нововведення передбачають розроблення, проектування, виготовлення, використання, старіння; інновації – це зародження, дифузія, рутинізація. Таким чином, інновація – це кінцевий результат нововведень, спрямований на досягнення відповідного ефекту та створення нових або вдосконалених конкурентоспроможних товарів (послуг, технологій і т.д.), що задовольняють потреби споживачів, може охоплювати всі сфери діяльності підприємства і сприяє розвитку та підвищенню його ефективності [1].

Основні напрямки інноваційної діяльності конкретизують типи інновацій, які впроваджує підприємство.

У сучасному розумінні «інноваційний розвиток» трактується як парадигма економічного, соціально-політичного та іншого розвитку суспільства.

Взагалі, «розвиток – необоротні, спрямовані, закономірні зміни матеріальних та ідеальних об'єктів» [3].

Оборотність змін має місце в процесах функціонування (циклічного відтворення постійного набору функцій). Відсутність закономірності характерно, наприклад, для випадкових процесів катастрофічного типу, і має місце, наприклад, при послідовності рефлекторних управлінь (тобто безпосередніх (не передбачуваних) реакцій на зовнішні впливи). Управління ж неодмінно підпорядковане меті і носить закономірний характер.

При відсутності спрямованості, зміни не можуть накопичуватися, тоді процес втрачає цілісність. Отже, в управлінні підприємством важливим важелем є навчання (набір відповідних компетенцій), так як підпорядкованість меті (що породжує критерій ефективності діяльності) дає можливість накопичувати досвід і закріплювати позитивні зміни.

Можливості підприємств здійснювати інноваційну діяльність істотно розрізняються, оскільки вони залежать від кількісних та якісних характеристик інноваційного потенціалу підприємства, його відповідності обраному стратегічному напрямку інноваційного розвитку, перспектив реалізації інновацій в конкретних економічних умовах. Тому, одним із пріоритетних заходів, спрямованих на активізацію інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств, є оцінка реальної спроможності, можливості та готовності підприємства до інвестування процесу реалізації інновацій.

Спроможність підприємства до інноваційного розвитку обумовлюється інноваційним потенціалом підприємства, тобто його здатністю реалізовувати інновації у межах обраного стратегічного напрямку розвитку. Можливість здійснювати інноваційну діяльність визначається потенційною спроможністю підприємства до інноваційного розвитку та сукупністю умов, що сприяють чи, навпаки, перешкоджають реалізації інновацій. Готовність підприємства до здійснення інноваційної діяльності визначається спроможністю до інноваційного розвитку і можливістю його реалізації, а також наявністю спонукального мотиву до реалізації інновацій, який може бути охарактеризований як сприйнятливості підприємства до інновацій [2].

Після того, як визначено бажаний напрямок інноваційного розвитку підприємства, необхідно проаналізувати, наскільки можливості інноваційного потенціалу підприємства

відповідають обраному стратегічному напрямку. Це дозволить оцінити спроможність підприємства до інноваційного розвитку, а також особливості його сприйнятливості до реалізації інновацій.

Готовність підприємства до інноваційного розвитку визначається різними факторами, основними з яких є характеристики організаційної структури, особистісно-психологічні характеристики членів колективу, характеристики зовнішнього оточення та внутрішньо організаційних зв'язків підприємства.

Аналіз спроможності, можливості й готовності підприємства до інноваційного розвитку повинен здійснюватися з урахуванням стратегічного напрямку діяльності підприємства, який визначається конкретними економічними обставинами, інвестиційними можливостями та цілями підприємства щодо окремих продуктів, ринків, конкурентів і т. ін.

Урахування ряду умов, що сприяють чи перешкоджають впровадженню інновацій (економічних, ресурсних, факторів державного регулювання, соціальних, ринкових, міжнародних тощо), та аналіз цих факторів дозволяє оцінити наявність умов, що визначають можливості підприємства в здійсненні інноваційної діяльності.

Література:

1. Ілляшенко С.М. Управління інноваційним розвитком промислових підприємств : монографія / С. М. Ілляшенко, О. А. Біловодська. – Суми : Університетська книга, 2010. – 281 с.
2. Сухарев О.С. Экономика технологического развития : монография / О.С. Сухарев. – М.: Финансы и статистика, 2008. – 480 с.
3. Янсен Ф. Эпоха инноваций / Ф. Янсен: Пер. с англ. – М.: Инфра–М, Инфра-М, 2002. – 308с.

АНАЛИЗ ВЛИЯНИЯ ИНФОРМАТИЗАЦИИ НА ЭФФЕКТИВНОСТЬ РАБОТЫ ПРЕДПРИЯТИЯ

И.Ю. Ивченко, к.э.н., доцент
Е.В.Бучка

Одесский национальный политехнический университет

Актуальность данной работы заключается в том, что на сегодняшний день, информация играет роль товара, и как следствие, увеличивается потребность в информатизации. Однако, далеко не все предприятия имеют такое преимущество, что влечет за собой неэффективную работу, убытки, и приводит к банкротству. Для того чтобы быть конкурентоспособными на рынке, предприятия используют информационные технологии как основной инструмент получения максимальной прибыли и преимуществ на рынке[1].

Различные аспекты проблем информатизации в предприятии освещены в работах И.А. Грузиной, Е.С. Пузановой и С.Л. Ивановой. Работы основываются на анализе влияния информационной среды на предприятие и основных ее функций. Освещены вопросы менеджмента на предприятиях. Информационное развитие украинского общества, трансформация отечественной экономики вследствие интенсификации процессов информатизации, характеризуется наращиванием новой информации, снижает степень неопределенности в процессе принятия управленческих решений и обеспечивает эффективное функционирование любой системы в рыночной среде [1, стр.8-9].

Информационные технологии позволяют существенно сократить время на проведение операций, действий по обеспечению деятельности предприятия, что позволяет сократить расходы и как следствие увеличить прибыль предприятия [2]. Стоит заметить, что информатизация предприятий может происходить в различных масштабах: начиная от покупки программного продукта вплоть до полного оснащения отдела, цеха и в целом предприятия. Необходимо отметить, что влияние информатизации на предприятие так же влечет за собой